

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 182
van **FILIP BRUSSELMANS**
datum: 27 januari 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Toegankelijk vrijwilligerswerk - Bevraging

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) organiseerde recent een onderzoek naar toegankelijk vrijwilligerswerk. Hierbij werd onder meer gepeild of organisaties en personen uit de zogenaamde kansengroepen zich als vrijwilliger engageren of hoe het beleid ervoor kan zorgen dat iedereen een gelijkwaardige toegang tot georganiseerd vrijwilligerswerk ervaart.

1. De bevraging liep tot 25 januari 2021.
Hoeveel reacties heeft men op deze bevraging ontvangen?
2. Wie voerde dit onderzoek uit? Werd er een beroep gedaan op externen? Zo ja, op wie en tegen welke kostprijs?
3. De onderzoekers hadden aangekondigd dat ze niet alleen bij binnenlandse, maar ook bij buitenlandse organisaties wilden peilen of ze inspirerende praktijken rond toegankelijk vrijwilligerswerk ontwikkelen.
Op welk wijze gebeurt dat? Welke buitenlandse organisaties werden bij deze bevraging betrokken?
4. Wordt er voor de verwerking van de opgevraagde gegevens een beroep gedaan op externen? Zo ja, op wie en wat is de uiteindelijke bedoeling van deze bevraging?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 182 van 27 januari 2021

van **FILIP BRUSSELMANS**

1. Er waren 92 respondenten uit Vlaanderen en Brussel. De bevraging werd verspreid via persoonlijke mailing, nieuwsbrieven (Vlaamse overheid en partnerorganisaties) en sociale media. Hierbij werden de verschillende vrijwilligerssectoren aangesproken. De verenigingen en instellingen die indienden beschouwen zichzelf als inspirerend praktijkvoorbeeld voor toegankelijk vrijwilligerswerk.
2. Het onderzoek wordt gevoerd in het kader van het Gecoördineerde Vlaamse Vrijwilligersbeleid. Dit is een transversaal Vlaams beleid dat in 2016 werd opgezet om het klimaat waarin vrijwilligers functioneren te verbeteren. Vanuit de fundamentele waarde die vrijwilligers hebben voor onze samenleving, is het algemene doel van het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid om vrijwilligers beter te waarderen, beter te beschermen, beter te ondersteunen en hen administratieve lasten uit handen te nemen. Het beleid wil zo het vrijwilligerswerk in Vlaanderen stimuleren, promoten en zichtbaar maken.

Binnen het huidige doelstellingenkader is er een doelstelling die focust op "Iedereen kansen geven om te vrijwilligen". Het is vanuit die doelstelling dat het Departement CJM als coördinerend departement voor het vrijwilligersbeleid deze studie in het voorjaar 2020 heeft uitgeschreven als overheidsopdracht (onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking). Het onderzoek werd in de zomer van 2020 gegund aan het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA, KULeuven) en de UC Leuven Limburg (UCLL) en ging van start in de loop van september. Het loopt ongeveer 9 maanden en kost 41.250,00 euro (exclusief BTW).

3. De onderzoekers gaan op zoek naar relevante beleidsinstrumenten die momenteel al worden ingezet buiten België. Met beleidsinstrumenten wordt bedoeld: instrumenten die een overheid (lokaal, regionaal, nationaal of internationaal) kan gebruiken om het vrijwilligerswerk meer toegankelijk te maken. De onderzoekers kijken daarbij naar financiële instrumenten (bv. project- of structurele subsidies, specifieke incentives zoals prijsreducties) maar ook naar niet-financiële instrumenten (bv. inclusiviteitscharter, informatiecampagne, capaciteitsversterking, gerichte training van organisaties, ...). Ze besteden aandacht aan het toegankelijkheidsbeleid voor verschillende doelgroepen: ouderen, jongeren, mensen met een migratie-achtergrond, personen met een handicap, mensen in armoede, enzovoort.

De gevonden cases worden geanalyseerd en getoetst op hun praktische toepassing en de mate waarin ze ook inspirerend kunnen zijn voor het vrijwilligerswerk in Vlaanderen. Daartoe wordt ook de specifieke buitenlandse beleidscontext in de analyses meegenomen. Per type beleidsmaatregel wordt de vereiste inzet (kostprijs, nieuw aan te leren procedures en praktijken, transactiekosten, ...) en de verwachte of geschatte opbrengst (kwantitatief bereik, mate van toegenomen toegankelijkheid, bereikte doelgroepen, neveneffecten, duurzaamheid van de gelanceerde mechanismen, ...) ingeschat. Door middel van deze evaluatieve analyse willen de onderzoekers een aanduiding krijgen van de haalbaarheid en effectiviteit van de beleidsmaatregelen die elders al worden ingezet.

Momenteel heeft het onderzoeksteam eerste contacten in deze landen/regio's: Engeland, Schotland, Ierland, Nederland, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Finland, Duitsland, Oostenrijk en Frankrijk. In deze landen worden verkennende contacten gelegd met overheden (vnl. ministeries) en koepelorganisaties/bovenbouwstructuren (bv. Danish Institute for Voluntary Effort, IAVE (International Association for Volunteer Effort), VSO.nl, National Council for Voluntary Organisations, LKCA ...). Zij vormen het startpunt voor dit deel van het onderzoek. Via de sneeuwbalmethode gaat het team de komende maanden in de verschillende landen verder op zoek naar relevante instanties/beleidsinitiatieven en praktijken van toegankelijk vrijwilligerswerk.

4. Zoals in antwoord 2 aangehaald, is de onderzoeksopdracht in haar totaliteit toegekend aan het HIVA en de UCLL. Zijn zullen dan ook de verdere verwerking verzorgen van de opgevraagde gegevens met het oog op het opleveren van een onderzoeksrapport tegen de zomer van 2021. Daarin zullen beleidsaanbevelingen opgenomen worden die kunnen meegenomen worden in toekomstige acties in het kader van het gecoördineerde Vlaamse vrijwilligersbeleid.